بررسی کشتارگاهی ضایعات سم گاو در کشتارگاه نجف آباد

مسعود غلامی[۱] ؛ حسن نظری[۱] ؛ محمد زمانی[۱] ؛ جمشید کبیری[۲] و احمدرضا محمدنیا[۲]

۱) دانشجوی دانشکده دامپزشکی، دانشگاه شهرکرد.
۲) گروه علوم درمانگاهی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه شهرکرد.

لنگش پس از ناباروری و ورم پستان ، سومین عامل ضررهای اقتصادی و حذف در گله های گاو شیری است . حدود ۹۰ درصد از موارد لنگش به علت زخم ها و ضایعات مختلف انگشتان می باشد . در تحقیقی در آمریکا میزان ضررات اقتصادی ناشی از لنگش در گله های گاو شیری به ازای هر ۱۰۰ گاو در سال ۷۶۰۰ دلار تخمین زده شد .این مطالعه روی اندامهای حرکتی دامهای کشتار شده در کشتارگاه انجام شد ازآنجائیکه گاوها از جمعیت های متنوعی با انواع نوع پرورش و تولید در کشتارگاه کشتار می شوند و فقط مختص یک منطقه یا یک دامداری خاص نیست،لذا یافته های حاصل از یک کار کشتارگاهی می تواند تا حدودی به ثبت الگوهای منطقه ای بیماری کمک کند. درکشتارگاه نجف آباد، دامها از مناطق مختلف استان اصفهان و استان های اطراف کشتار می شوند. اندامهای حرکتی پس از ثبت مشخصات دام (سن، جنس، وزن و نژاد) جدا شده و برای انجام مطالعات بعدی به درمانگاه دانشکده دامپزشکی انتقال می یافت. در ابتدا اندامهای راست و چپ و همچنین انگشتان خارجی و داخلی براساس شاخص های آناتومیک استخوانهای تارس و کارپ شناسایی گردیده و اندامها به این ترتیب علامت گذاری شد، سپس سم چینی اولیه صورت گرفته و ضایعات سم ثبت گردید و سم های دچار ضایعه به منظور بررسی فراوانی ضایعات نفوذی جوشانده شد تا بافت شاخی از بافت نرم زیر آن جدا شود. ضایعات انگشت به تفکیک در اندام های حرکتی قدامی و خلفی و انگشتان داخلی و خارجی هر گاو ثبت شد. در این مطالعه که روی ۱۲۰ سم از ۳۰ رأس گاو انجام شد در کل ۱۹۴ ضایعه ثبت گردید که به تفکیک ضایعه شامل: ۹۲ مورد لامینایتیس تحت درمانگاهی ، ۶۱ مورد Double Sole، ۲۳ مورد بیماری خط سفید، ۱۳ مورد ساییدگی پاشنه و ۵ مورد شکستگی دیواره ی سم بوده که به ترتیب زیر در اندام های قدامی و خلفی و انگشتان داخلی و خارجی توزیع گردیده بودند: ۲۱/۲ ٪ انگشت خارجی اندام قدامی ،۲۶/۸ ٪ انگشت داخلی اندام قدامی، ۲۷/۶ ٪ انگشت خارجی اندام خلفی و ۲۴/۴ ٪ انگشت داخلی اندام خلفی . از کل ۱۹۴ ضایعه فقط ۵ مورد بافت شاخی را سوراخ کرده به بافت زیر آن نفوذ کرده بودند. همچنین از کل ضایعات ثبت شده ۲/۵۷ ٪ آنها در دیواره سم و ۹۷/۴۳ ٪ آنها در قسمت کف سم قرار داشتند.بیشتر ضایعات حکایت از عدم مراقبت صحیح از سم و عدم انجام سم چینی به موقع در گاو می نماید.